

«ՍՄԱՐԹ ԿՐԵԴԻՏ» ՈՒՎԿ
ՍԱՀՄԱՆԱՓԱԿ ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՎՈՒԹՅԱՄԲ
ԸՆԿԵՐՈՒԹՅՈՒՆ

ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ
ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԴՐԱՄՈՎ

31 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 2024թ.

Բովանդակություն

Անկախ աուդիտորի եզրակացություն	3
Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություն	6
Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն	7
Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն	8
Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն	9
Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ	10

27.06.2025

N 012520

ՀԱՍՏԱՏՈՒՄ ԵՄ

«Բեյքեր Թիլլի Արմենիա» ՓԲԸ
Գլխավոր տնօրեն

Վ. Գևորգյան

ԱՆԿԱՆ ԱՌԻԴԻՏՈՐԻ ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆ

«Սմարթ Կրեդիտ» ՈՒՎԿ ՍՊԸ
Մասնակիցներին

Կարծիք

Մեր կողմից իրականացվել է «Սմարթ Կրեդիտ» ՈՒՎԿ ՍՊԸ (այսուհետ՝ Ընկերություն) ֆինանսական հաշվետվությունները, որոնք ներառում են 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունը, այդ ամսաթվին ավարտված տարվա շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունը, սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվությունը և դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունը, ինչպես նաև ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրությունները, ներառյալ հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության էական մասերի վերաբերյալ համառոտագիրը:

Մեր կարծիքով կից ֆինանսական հաշվետվությունները տալիս են Ընկերության՝ 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վիճակի և նույն ամսաթվին ավարտված տարվա ֆինանսական արդյունքների ու դրամական հոսքերի ճշմարիտ և իրական պատկերը՝ համաձայն ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (ՖՀՄՍ):

Կարծիքի հիմք

Մենք աուդիտն իրականացրել ենք աուդիտի միջազգային ստանդարտներին (ԱՄՍ) համապատասխան: Այդ ստանդարտներից բխող մեր պատասխանատվությունը լրացուցիչ նկարագրված է մեր եզրակացության՝ «Աուդիտորի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար» բաժնում: Մենք անկախ ենք Ընկերությունից՝ համաձայն Հաշվապահների էթիկայի միջազգային ստանդարտների խորհրդի կողմից հրապարակված «Պրոֆեսիոնալ հաշվապահի էթիկայի կանոնագրքի» (ՀԷՄՄԿ կանոնագիրք) և էթիկայի համապատասխան պահանջների, որոնք կիրառելի են ֆինանսական հաշվետվությունների մեր աուդիտի նկատմամբ Հայաստանի Հանրապետությունում, և կատարել ենք էթիկայի գծով մեր այլ պարտականությունները՝ էթիկայի նշված պահանջների համաձայն: Մենք համոզված ենք, որ մեր կողմից ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցները բավարար և համապատասխան հիմք են հանդիսանում մեր կարծիքն արտահայտելու համար:

ADVISORY • ASSURANCE • ACCOUNTING • TAX

Baker Tilly Armenia CJSC trading as Bakertilly is a member of the global network of Baker Tilly International Ltd., the members of which are separate and independent legal entities.

Ղեկավարության և կառավարման օղակներում գտնվող անձանց պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների համար

Ընկերության ղեկավարությունը պատասխանատու է ՖՀՄՄ-երի համաձայն ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման և ճշմարիտ ներկայացման և այնպիսի ներքին հսկողության համար, որն ըստ ղեկավարության, անհրաժեշտ է խարդախության կամ սխալի հետևանքով էական խեղաթյուրումներից զերծ ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումն ապահովելու համար:

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս, ղեկավարությունը պատասխանատու է Ընկերության՝ անընդհատ գործելու կարողությունը գնահատելու համար, համապատասխան դեպքերում անընդհատության հետ կապված հարցերը բացահայտելու և Ընկերության գործունեության անընդհատության ենթադրության հիման վրա հաշվետվությունները պատրաստելու համար, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ ղեկավարությունը մտադիր է լուծարել Ընկերությունը, ընդհատել դրա գործունեությունը կամ, երբ չունի այդպես չվարվելու որևէ իրատեսական այլընտրանք:

Կառավարման օղակներում գտնվող անձինք պատասխանատու են Ընկերության ֆինանսական հաշվետվողականության գործընթացի վերահսկման համար:

Աուդիտորի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար

Մեր նպատակն է ձեռք բերել ողջամիտ հավաստիացում առ այն, որ ֆինանսական հաշվետվությունները բոլոր էական առումներով զերծ են էական խեղաթյուրումներից՝ անկախ դրանց՝ խարդախության կամ սխալի հետևանքով առաջացման հանգամանքից, և ներկայացնել մեր կարծիքը ներառող աուդիտորական եզրակացություն: Ողջամիտ հավաստիացումը բարձր մակարդակի հավաստիացում է, բայց այն չի երաշխավորում, որ ԱՄՄ-ներին համապատասխան իրականացված աուդիտը միշտ կհայտնաբերի էական խեղաթյուրումը, երբ այն առկա է: Խեղաթյուրումները կարող են առաջանալ խարդախության կամ սխալի արդյունքում և համարվում են էական, երբ խելամտորեն կարող է ակնկալվել, որ դրանք առանձին կամ միասին վերցրած կազդեն օգտագործողների՝ այդ ֆինանսական հաշվետվությունների հիման վրա կայացվող տնտեսական որոշումների վրա:

Որպես ԱՄՄ-ներին համապատասխան աուդիտի մաս, աուդիտի ողջ ընթացքում մենք կիրառում ենք մասնագիտական դատողություն և պահպանում ենք մասնագիտական կասկածամտություն:

Ի լրումն՝

- Որոշակիացնում և գնահատում ենք խարդախության կամ սխալի հետևանքով ֆինանսական հաշվետվությունների էական խեղաթյուրման ռիսկերը, նախագծում և իրականացնում ենք աուդիտորական ընթացակարգեր՝ այդ ռիսկերին արձագանքելու նպատակով, և ձեռք ենք բերում աուդիտորական ապացույցներ, որոնք բավարար ու համապատասխան հիմք են հանդիսանում մեր կարծիքի համար: Խարդախության պատճառով առաջացած էական խեղաթյուրման չհայտնաբերման ռիսկն ավելի բարձր է, քան սխալի հետևանքով էական խեղաթյուրման չհայտնաբերման ռիսկը, քանի որ խարդախությունը կարող է ներառել հանցավոր համաձայնություն, զեղծարարություն, միտումնավոր բացթողումներ, սխալ ներկայացումներ կամ ներքին հսկողության չարաշահում:

- Ձեռք ենք բերում պատկերացում աուդիտին վերաբերող ներքին հսկողության մասին՝ տվյալ հանգամանքներին համապատասխան աուդիտորական ընթացակարգեր նախագծելու, այլ ոչ թե Հնկերության ներքին հսկողության արդյունավետության վերաբերյալ կարծիք արտահայտելու համար:
- Գնահատում ենք հաշվապահական հաշվառման կիրառված քաղաքականության տեղին լինելը, ինչպես նաև ղեկավարության կողմից կատարած հաշվապահական հաշվառման գնահատումների և համապատասխան բացահայտումների ողջամտությունը:
- Եզրահանգումներ ենք կատարում ղեկավարության կողմից հաշվապահական հաշվառման անընդհատության հիմունքի կիրառման տեղին լինելու վերաբերյալ և, հիմնվելով ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների վրա, գնահատում ենք՝ արդյոք առկա է դեպքերի կամ հանգամանքների հետ կապված էական անորոշություն, որը կարող է նշանակալի կասկած հարուցել Հնկերության անընդհատ գործելու կարողության վերաբերյալ: Եթե մենք եզրահանգում ենք, որ առկա է էական անորոշություն, ապա մեզանից պահանջվում է աուդիտորի եզրակացությունում ուշադրություն հրավիրել ֆինանսական հաշվետվությունների համապատասխան բացահայտումներին, կամ, եթե այդպիսի բացահայտումները բավարար չեն, ձևափոխել մեր կարծիքը: Մեր եզրահանգումները հիմնված են մինչև մեր եզրակացության ամսաթիվը ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների վրա: Այնուամենայնիվ, ապագա դեպքերը կամ իրավիճակները կարող են ստիպել Հնկերությանը դադարեցնել անընդհատության հիմունքի կիրառումը:
- Գնահատում ենք ֆինանսական հաշվետվությունների ընդհանուր ներկայացումը, կառուցվածքը և բովանդակությունը, ներառյալ բացահայտումները, ինչպես նաև ֆինանսական հաշվետվությունների հիմքում ընկած գործարքների ու դեպքերի ճշմարիտ ներկայացումը:
- Ձեռք ենք բերում բավականաչափ ու համապատասխան աուդիտորական ապացույցներ Հնկերության ֆինանսական տեղեկատվության կամ գործունեության վերաբերյալ ֆինանսական հաշվետվությունների մասին կարծիք արտահայտելու նպատակով: Մենք պատասխանատվություն ենք կրում աուդիտորական աշխատանքների ուղղորդման, վերահսկման ու կատարման համար: Մենք լիովին պատասխանատու ենք մեր աուդիտորական կարծիքի համար:

Կառավարման օղակներում գտնվող անձանց, ի թիվս այլ հարցերի, հաղորդակցում ենք աուդիտորական առաջադրանքի պլանավորված շրջանակի և ժամկետների, ինչպես նաև աուդիտի ընթացքում հայտնաբերված նշանակալի հարցերի, ներառյալ ներքին հսկողությանը վերաբերող նշանակալի թերությունների մասին:

Աուդիտոր

Շ. Թաշիյան

27.06.2025թ.

ADVISORY • ASSURANCE • ACCOUNTING • TAX

Baker Tilly Armenia CJSC is a member of the global network of Baker Tilly International Ltd., the members of which are separate and independent legal entities.

ՇԱՀՈՒՑԹԻ ԿԱՍ ՎՆԱՍԻ ԵՎ ԱՅԼ ՀԱՄԱՊԱՐՓԱԿ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐԻ
ՄԱՍԻՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ժամանակաշրջանի համար

		(հազար դրամ)	
	Ծանոթագրություն	2024թ.	2023թ.
Տոկոսային և նմանատիպ եկամուտներ	4	238,050	176,939
Տոկոսային և նմանատիպ ծախսեր	4	(62,650)	(53,088)
Զուտ տոկոսային եկամուտ		175,400	123,851
Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ	5	133,335	104,595
Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով ծախսեր		(376)	(343)
Զուտ կոմիսիոն և այլ եկամուտներ		132,959	104,252
Արտարժույթային գործարքներից ստացված զուտ օգուտ/(վնաս)		8,331	(10,191)
Այլ գործառնական եկամուտ	6	17,775	11,680
Գործառնական եկամուտ		334,465	229,592
Վարկերից և այլ փոխատվություններից վնաս		16,606	2,013
Անձնակազմի գծով ծախսեր	7	(88,890)	(78,396)
Վարչական ծախսեր	8	(53,294)	(24,729)
Այլ գործառնական ծախսեր		(40,214)	(32,911)
Գործառնական շահույթ		(165,792)	(134,023)
Շահույթ մինչև հարկվելը		168,673	95,569
Շահութահարկի գծով ծախս	9	(30,534)	(24,058)
Շահույթ հարկումից հետո		138,139	71,511
Այլ համապարփակ արդյունք		-	-
Ընդամենը համապարփակ ֆինանսական արդյունք		138,139	71,511

ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՎԻՃԱԿԻ ՄԱՍԻՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ
2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ

	Ծանոթագրություն	2024թ.	(հազար դրամ) 2023թ.
Ակտիվներ			
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	10	79,963	2,620
Բանկերում տեղաբաշխված միջոցներ	10	119,285	123,488
Հաճախորդներին տրված վարկեր	11	1,538,857	1,261,368
Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	12	18,304	11,997
Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ	13	19,075	164
Հետաձգված հարկային ակտիվ		-	-
Այլ ակտիվներ	14	29,901	16,382
Ընդամենը ակտիվներ		1,805,385	1,416,019
Պարտավորություններ			
Բանկերից ստացված փոխառություններ և վարկեր		159,521	465,944
Դրամական շուկայից ստացված այլ փոխառություններ	15	400,089	415,798
Կրեդիտորական պարտքեր վարձակալության գծով	16	21,606	138
Հետաձգված հարկային պարտավորություններ	9	15,627	13,461
Այլ պարտավորություններ	17	41,726	24,942
Ընդամենը պարտավորություններ		638,569	920,283
Կապիտալ			
Կանոնադրական կապիտալ	18	653,235	214,000
Լրացուցիչ կապիտալ		160,000	66,293
Կուտակված շահույթ		353,581	215,443
Ընդամենը սեփական կապիտալ		1,166,816	495,736
Ընդամենը պարտավորություններ և կապիտալ		1,805,385	1,416,019

Գործադիր տնօրեն
Նշան Մելիքսեթյան

27.06.2025թ.

Գլխավոր հաշվապահ
Արփինե Արաբյան

(Ստորագրություն)

ՍԵՓԱԿԱՆ ԿԱՊԻՏԱԼՈՒՄ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ
2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ժամանակաշրջանի համար

	(հազար դրամ)			
	Բաժնետիրակ ան կապիտալ	Լրացուցիչ կապիտալ	Զբաղիված շահույթ	Ընդամենը
Մնացորդը առ 31.12.2022թ.	214,000	64,357	143,932	422,289
Տարվա շահույթ	-	-	71,511	71,511
Ընդամենը տարվա շահույթ	-	-	71,511	71,511
Ստորադաս փոխառություն	-	1,936	-	1,936
Ընդամենը սեփականատերերի հետ գործարքներ	-	1,936	-	1,936
Մնացորդը առ 31.12.2023թ.	214,000	66,293	215,443	495,736
Տարվա շահույթ	-	-	138,139	138,139
Ընդամենը տարվա շահույթ	-	-	138,139	138,139
Կապիտալի համալրում	439,235	-	-	439,235
Ստորադաս փոխառություն	-	93,707	-	93,707
Ընդամենը սեփականատերերի հետ գործարքներ	-	93,707	-	93,707
Մնացորդը առ 31.12.2024թ.	214,000	160,000	353,581	1,166,816

ԴՐԱՄԱԿԱՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐԻ ՀՈՍՔԵՐԻ ՄԱՍԻՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ
2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ժամանակաշրջանի համար

	(հազար դրամ)	
	2024թ.	2023թ.
Գործառնական գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր		
Ստացված տոկոսներ	245,166	183,179
Վճարված կոմիսիոն գումարներ	(59,257)	(53,299)
Կորուստների վերականգնում	-	36,437
Ստացված գույտ կոմիսիոն գումարներ	114,384	99,992
Վճարված աշխատավարձ և դրան հավասարեցված այլ վճարումներ	(68,716)	(72,964)
Վճարված հարկեր	(34,792)	(15,079)
Դրամական միջոցների գույտ հոսքեր մինչև գործառնական ակտիվներին պարտավորությունների փոփոխությունը	196,785	178,266
Տեղաբաշխված միջոցների նվազում (ավելացում)	(218,388)	(332,404)
Դրամական միջոցների գույտ հոսքեր այլ գործառնական գործունեությունից	(86,490)	(13,709)
Դրամական միջոցների գույտ հոսքեր գործառնական գործունեությունից	(108,093)	(167,847)
Ներդրումային գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր		
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների ձեռքբերում	(5,152)	(3,444)
Դրամական միջոցների գույտ հոսքեր այլ ներդրումային գործունեությունից	(26,673)	(77,535)
Ներդրումային գործունեությունից դրամական միջոցների գույտ հոսքեր	(31,825)	(80,979)
Ֆինանսական գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր		
Բանկերից ստացված վարկերի ավելացում (նվազում)	(305,587)	274,721
Ստացված այլ փոխառությունների ավելացում (նվազում)	84,521	(25,124)
Ներդրումներ կանոնադրական կապիտալում	439,235	-
Ֆինանսական գործունեությունից դրամական միջոցների գույտ հոսքեր	218,169	249,597
Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների գույտ աճ	78,251	771
Արտարժույթի փոխարժեքի փոփոխության ազդեցությունը դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների վրա	(908)	(575)
Դրամարկդում և բանկերում մնացորդներ տարվա սկզբում	2,620	2,424
Դրամարկդում և բանկերում մնացորդներ տարվա վերջում	79,963	2,620

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

1. Հիմնական գործունեություն

«Սմարթ Կրեդիտ» ունիվերսալ վարկային կազմակերպություն սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերությունը (այսուհետ՝ Ընկերություն) հիմնադրվել է ՀՀ ԿԲ խորհրդի 24.12.2018թ. թիվ 217 Ա որոշմամբ, որպես ունիվերսալ վարկային կազմակերպություն գործելով Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրության շրջանակներում: Ընկերության կանոնադրությունը հաստատվել է Ընկերության միակ հիմնադիր «Ապրիլկո» փակ ոչ հրապարակային պայմանագրային ներդրումային ֆոնդի կառավարիչ «Հայասա Ինվեսթմենթ» ՍՊ ընկերության 2018 թվականի 07 նոյեմբերի թիվ 1 որոշմամբ և գրանցվել է ՀՀ կենտրոնական բանկում ՀՀ ԿԲ նախագահի 24.12.2018թ. թիվ 217 Ա որոշմամբ: Համաձայն 24.12.2018թ. ՀՀ ԿԲ-ի կողմից տրամադրված Վարկային կազմակերպության թիվ 48 լիցենզիայի Ընկերությունը կարող է իրականացնել «Վարկային կազմակերպությունների մասին» ՀՀ օրենքով նախատեսված վարկային կազմակերպության գործունեություն և ֆինանսական գործառնությունների ՀՀ դրամով և արտարժույթով: Վարկային կազմակերպության հիմնական գործունեությունը վարկեի տրամադրումն է ֆիզիկական և իրավաբանական անձանց:

Ընկերության իրավաբանական հասցեն է՝ ՀՀ ք. Երևան, Հրաչյա Քոչար փողոց 27 շենք, 55 ոչ բնակելի տարածք:

Ընկերության գործունեության հասցեն է՝ ՀՀ ք. Երևան, Հրաչյա Քոչար փողոց 27 շենք, 55 ոչ բնակելի տարածք:

2024թ. Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ընկերությունը ՀՀ-ում ունի 1 գրասենյակ (2023թ. Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ 1):

Ընկերության աշխատակիցների միջին թվաքանակը 2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա տվյալներով կազմել է 11 մարդ (2023թ.՝ 11 մարդ):

2. Պատրաստման հիմունքներ

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են իրական արժեքի սկզբունքի հիման վրա՝ ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող, իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների ու պարտավորությունների, ինչպես նաև վաճառքի համար մատչելի ակտիվների համար՝ բացառությամբ այն ակտիվների, որոնց իրական արժեքը հնարավոր չէ որոշել: Այլ ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով, իսկ ոչ ֆինանսական ակտիվներն ու պարտավորությունները հաշվառվում են պատմական արժեքով:

Ֆինանսական հաշվետվությունները ներկայացված են ՀՀ դրամով, որը հանդիսանում է նաև Ընկերության գործառնական արժույթը: Գումարային արժեքները կլորացվել են հազարներով, եթե այլ բան նշված չէ:

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների, հաշվապահական հաշվառման միջազգային ստանդարտների (ՀՀՄՍ) և դրանց մեկնաբանությունների (հավաքականորեն՝ ՖՀՄՍ-ներ) պահանջներին համապատասխան:

Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության փոփոխություններ

ՖՀՄՍ 16 «Վարձակալություն»

ՖՀՄՍ 16 «Վարձակալություն» վարձակալության հաշվառման նոր ստանդարտը ուժի մեջ է մտել 2019թ. հունվարի 1-ին կամ այդ ամսաթվից հետո սկսվող հաշվետու ժամանակաշրջանների համար: Նոր ստանդարտը զգալիորեն չի փոխում վարձակալության հաշվառումը վարձատուների համար: Սակայն, այն պահանջում է վարձակալներին ճանաչել վարձակալությունների մեծ մասը իրենց հաշվապահական հաշվեկշռում որպես վարձակալության գծով պարտավորություն՝ համապատասխան ակտիվի օգտագործման իրավունքի հետ մեկտեղ: Վարձակալները պետք է կիրառեն միասնական մոդել բոլոր ճանաչված վարձակալությունների համար, բայց հնարավորություն կունենան չճանաչել կարճաժամկետ վարձակալությունները և ցածր արժեք ունեցող ակտիվների վարձակալությունը: Ընդհանուր առմամբ,

շահույթի կամ վնասի ճանաչման կարգը նման է այսօրվա ֆինանսական վարձակալության հաշվառմանը՝ շահույթ կամ վնասում տոկոսային եկամտի և մաշվածության առանձին ճանաչմամբ:

3. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականություն

Տոկոսային եկամուտներ և ծախսեր

Տոկոսային եկամուտները ճանաչվում են հաշվեգրման սկզբունքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը ֆինանսական ակտիվի համախառն գումարի նկատմամբ բացառությամբ ձեռքբերման դրությամբ արժեզրկված կամ ակտիվի գործողության ընթացքում վարկային ռիսկի էական վատթարացման հետևանքով արժեզրկված ակտիվների, որոնց դեպքում արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը կիրառվում է ակտիվի ամորտիզացված արժեքի հիման վրա:

Տոկոսային ծախսերը ճանաչվում են հաշվեգրման սկզբունքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը ֆինանսական պարտավորության ամորտիզացված արժեքի նկատմամբ:

Արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության (կամ ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների խմբի) ամորտիզացված արժեքի հաշվարկման և համապատասխան ժամանակահատվածի կտրվածքով տոկոսային եկամտի և ծախսի բաշխման մեթոդն է: Արդյունավետ տոկոսադրույքն այն դրույքն է, որը ֆինանսական գործիքի գործողության ակնկալվող ժամկետի կամ, համապատասխան դեպքերում, ավելի կարճ ժամանակահատվածի համար գնահատված դրամական միջոցների ապագա վճարումները կամ ստացվելիք գումարները գեղչում է ճշգրիտ մինչև ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության գուտ հաշվեկշռային արժեքը:

Գործարքի հետ կապված ծախսումները ներառում են այն լրացուցիչ ծախսումները, որոնք ուղղակիորեն վերագրելի են ֆինանսական ակտիվի կամ պարտավորության ձեռքբերմանը կամ թողարկմանը:

Արտարժույթային գործարքներ

Ընկերության գործառնական արժույթից տարբեր արժույթով արտահայտված գործարքները ճանաչվում են գործարքի օրվա դրությամբ ՀՀ Կենտրոնական բանկի կողմից հրապարակված փոխարժեքով: Արտարժույթով արտահայտված ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները արտացոլվում են հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ՀՀ Կենտրոնական բանկի կողմից հրապարակված փոխարժեքով: Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների վերաչափումից զրկված փոխարժեքային տարբերությունները ճանաչվում են անմիջապես շահույթում կամ վնասում:

Բիզնես մոդելի գնահատում

Ընկերությունը պորտֆելի մակարդակով գնահատում է այն բիզնես մոդելի նպատակը, որի շրջանակներում պահվում է ակտիվը, քանի որ այս գնահատումը լավագույնս արտացոլում է գործունեության կառավարման և ղեկավարությանը տեղեկատվության տրամադրման եղանակը: Այդ դեպքում դիտարկվում է հետևյալ տեղեկատվությունը.

- պորտֆելի համար սահմանված քաղաքականությունը, նպատակները և այդ քաղաքականության կիրառումը գործնականում: Մասնավորապես, արդյոք ղեկավարության ռազմավարությունն ուղղված է պամանագրով նախատեսված տոկոսային եկամտի ստացմանը, ֆինանսական ակտիվների որոշակի կառուցվածքի պահպանմանը, ֆինանսական ակտիվների գործողության ժամկետների համապատասխանեցմանն այն պարտավորությունների գործողության ժամկետներին, որոնք ֆինանսավորում են այդ ակտիվները, կամ դրամական միջոցների հոսքերի իրացմանն ակտիվների վաճառքի միջոցով:
- ինչպես է գնահատվում պորտֆելի եկամտաբերությունը,
- բիզնես մոդելի (և այդ բիզնես մոդելի շրջանակներում պահվող ֆինանսական ակտիվների) արդյունավետության վրա ազդող ռիսկերը և այդ ռիսկերի կառավարման եղանակը:
- նախորդ ժամանակաշրջանների վաճառքների հաճախականությունը, ծավալը և ժամկետները, վաճառքների պատճառները և ապագա վաճառքների ակնկալիքները:

Գնահատում, թե արդյոք պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերը հանդիսանում են միայն մայր գումարի և տոկոսների վճարումներ

Այս գնահատման նպատակների համար «մայր գումարը» սահմանվում է որպես ֆինանսական ակտիվի իրական արժեքը սկզբնական ճանաչման պահին: «Տոկոսը» սահմանվում է որպես փողի ժամանակային արժեքի և որոշակի ժամանակահատվածում չմարված մայր գումարի հետ կապված պարտքային ռիսկի և վարկավորման հետ կապված այլ հիմնական ռիսկերի և ծախսերի (օրինակ՝ իրացվելիության ռիսկի և վարչական ծախսերի), ինչպես նաև որպես շահույթի մարժայի հատուցում:

Գնահատելիս, թե արդյոք պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերը հանդիսանում են միայն մայր գումարի և տոկոսների վճարումներ, Ընկերությունը դիտարկում է գործիքի պայմանագրային պայմանները: Այստեղ ներառվում է այն գնահատումը, թե արդյոք ֆինանսական ակտիվը պարունակում է այնպիսի պայմանագրային պայման, որը կարող է փոխել պայմանագրային դրամական միջոցների ժամկետը կամ գումարը:

Ֆինանսական գործիքներ

Ընկերությունը ճանաչում է ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, երբ այն դառնում է ֆինանսական գործիքի պայմանագրային կողմ:

Ֆինանսական ակտիվի կամ պարտավորության սկզբնական չափումը տեղի է ունենում իրական արժեքով: Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքների խմբում չդասակարգված ֆինանսական ակտիվների կամ պարտավորությունների դեպքում իրական արժեքին գումարվում (կամ հանվում) են գործարքի հետ կապված ծախսումները, որոնք ուղղակիորեն վերագրելի են ֆինանսական ակտիվի կամ պարտավորության ձեռքբերմանը կամ թողարկմանը: Գործարքի գծով ծախսերը, որոնք ուղղակիորեն վերագրելի են «իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող» ֆինանսական ակտիվների կամ ֆինանսական պարտավորությունների ձեռքբերմանը, անմիջապես ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում:

Ֆինանսական ակտիվներ

Ֆինանսական ակտիվները դասակարգվում են հետևյալ կատեգորիաների՝

ա) «իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող» ֆինանսական ակտիվներ (ԲԱՇԿՎ),

բ) «իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող» ֆինանսական ակտիվներ (ԲԱԱՀՖԱ),

գ) ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ:

Դասակարգումը կախված է ֆինանսական ակտիվներից առաջացող դրամական հոսքերի բնույթից և այն բիզնես մոդելից, որի ներքո պահվում և կառավարվում է այդ ակտիվը և որոշվում է սկզբնական ճանաչման պահին:

ա) Իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող.

Ֆինանսական ակտիվները դասակարգվում են որպես «իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող» այն դեպքում, երբ այն չի դասակարգվում որպես ամորտիզացված արժեքով չափվող (ինչպես նկարագրված է ստորև) և ոչ էլ որպես ԲԱԱՀՖԱ չափվող (ինչպես նկարագրված է ստորև):

բ) «իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող» (ԲԱԱՀՖԱ)

Ֆինանսական ակտիվը դասակարգվում է որպես «իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող» (ԲԱԱՀՖԱ), եթե

- այն պահվում է այնպիսի բիզնես մոդելի ներքո, որի նպատակն ապահովվում է ինչպես պայմանագրային դրամական հոսքերը հավաքելով, այնպես էլ ֆինանսական ակտիվները վաճառելով, և
- սկզբնական ճանաչման պահին այն կազմում է Ընկերության կողմից համատեղ կառավարվող որոշակի ֆինանսական գործիքների պորտֆելի մաս և ունի կարճաժամկետ կտրվածքով շահույթի ստացման իրատեսական հնարավորություն, կամ
- դրա պայմանագրային պայմանները սահմանված ամսաթվերին առաջացնում են դրամական հոսքեր, որոնք բացառապես մայր գումարի և չմարված մայր գումարի նկատմամբ տոկոսների վճարումներ են:

զ) «ամորտիզացված արժեքով չափվող»,

Ֆինանսական ակտիվը դասակարգվում է որպես «ամորտիզացված արժեքով չափվող», եթե այն բավարարում է հետևյալ երկու պայմաններին և նախորոշված չէ որպես ԻԱՇԿՎ չափվող՝

- այն պահվում է այնպիսի բիզնես մոդելի ներքո, որի նպատակն է պահել ակտիվները պայմանագրային դրամական հոսքերը հավաքելու համար, և
- դրա պայմանագրային պայմանները սահմանված ամսաթվերին առաջացնում են դրամական հոսքեր, որոնք բացառապես մայր գումարի և չմարված մայր գումարի նկատմամբ տոկոսների վճարումներ են:

Ընկերության հիմնական ֆինանսական ակտիվները դասակարգված են որպես «Ամորտիզացված արժեքով չափվող»: Ստորև ներկայացնում ենք հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունն այդ դասի համար:

Ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ

Այս ակտիվները հիմնականում ներառում են այն ֆինանսական ակտիվներ, որոնց նպատակն է այդ ակտիվները պահել պայմանագրային դրամական հոսքերի հավաքման նպատակով (օրինակ՝ հաճախորդներին տրված վարկեր), իսկ պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերը իրենցից գուտ ներկայացնում են մայր գումարի և տոկոսների վճարումներ: Դրանք սկզբնապես ճանաչվում են իրական արժեքով, գումարած գործարքների գծով ծախսումները, որոնք ուղղակիորեն կապված են դրանց ձեռքբերման կամ թողարկման հետ, եւ հետագայում դրանք չափվում են ամորտիզացված արժեքով, օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը՝ նվազեցրած արժեքի մասնական պահուստին համամասնորեն:

Ընկերության ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվները ներառում են բանկերում տեղաբաշխված միջոցները, դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները և հաճախորդներին տրված վարկերը: Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները ներառում են դրամական միջոցներ, ցլահանջ ավանդներ բանկերում:

Արժեզրկում

Պարտքային գործիք հանդիսացող և որպես ԻԱՇԿՎ չափվող չդասակարգված ֆինանսական ակտիվները ենթակա են արժեզրկվածության ստուգման՝ ակնկալվող պարտքային կորուստների մոդելով: Ակնկալվող պարտքային կորուստի մոդելի համաձայն՝ պետք է ճանաչվի պարտքային կորուստի գծով պահուստ՝ հաշվետու ամսաթվից հետո 12 ամսվա ընթացքում ակնկալվող պարտքային կորուստների (ԱՊԿ) չափով: Սակայն, եթե գործիքի պարտքային ռիսկը դրա սկզբնական ճանաչումից ի վեր նշանակալիորեն աճել է, ապա պահուստը պետք է ճանաչվի գործիքի ամբողջ կյանքի ընթացքում ԱՊԿ չափով:

12 ամսվա ընթացքում սպասվող պարտքային վնասն իրենից ներկայացնում է սպասվող պարտքային վնասի այն մասը, որն առաջանում է ֆինանսական գործիքի գծով պարտականությունների չկատարման այն դեպքերի արդյունքում, որոնք հնարավոր են հաշվետու ամսաթվից հետո 12 ամսվա ընթացքում:

Սպասվող պարտքային վնասի չափում

Սպասվող պարտքային վնասն իրենից ներկայացնում է ըստ պարտականությունների չկատարման հավանականության աստիճանի կշռված պարտքային վնասի գնահատականը և չափվում է հետևյալ կերպ.

- ֆինանսական ակտիվներ, որոնք արժեզրկված չեն հաշվետու ամսաթվի դրությամբ. որպես բոլոր պակասող դրամական միջոցների ներկա արժեք (այսինքն՝ տարբերությունն այն դրամական միջոցների հոսքերի միջև, որոնք Ընկերությունը պետք է ստանա պայմանագրի համաձայն և որոնք Ընկերությունն ակնկալում է ստանալ),
- ֆինանսական ակտիվներ, որոնք արժեզրկված են հաշվետու ամսաթվի դրությամբ. որպես համախառն հաշվեկշռային արժեքի և ապագա գնահատված դրամական միջոցների հոսքերի ներկա արժեքի տարբերություն,

Արժեզրկված լինելու վկայությունը ներառում է հետևյալ դիտարկելի տվյալները.

- վարկառուի կամ թողարկողի նշանակալի ֆինանսական դժվարությունները,
- պայմանագրի խախտումը, մասնավորապես պարտականությունների չկատարումը կամ վճարման ուշացումը,
- վարկի պայմանների այնպիսի վերանայումը, որը Ընկերությունն այլ պայմաններում չէր դիտարկի,
- վարկառուի հավանական սնանկացումը կամ այլ ֆինանսական վերակազմավորումը:

Վարկը, որի պայմանները վերանայվել են վարկառուի վիճակի վատթարացման պատճառով, սովորաբար համարվում է արժեզրկված, եթե գոյություն չունի վկայություն, որ պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերը չստանալու ռիսկն էականորեն նվազել է և չկան արժեզրկման այլ հայտանիշներ: Բացի այդ, արժեզրկված է համարվում 90 կամ ավելի օր ժամկետանց վարկը:

Սպավող պարտքային վնասի գծով պահուստի ներկայացումը ֆինանսական հաշվետվությունում

Սպավող պարտքային վնասի գծով պահուստը ամորտիզացված արժեքով չափվող ակտիվների համար նվազեցվում է ակտիվների համախառն հաշվեկշռային արժեքից և ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ներկայացվում է գույտ հիմունքով:

Վարկերի դուրսգրում

Վարկերը և պարտքային արժեթղթերը դուրս են գրվում (ամբողջությամբ կամ մասնակիորեն), երբ գոյություն չունի դրանք հետ ստանալու իրատեսական հեռանկար: Դուրսգրումը սովորաբար իրականացվում է այն դեպքում, երբ Ընկերությունը որոշում է, որ վարկառուն չունի այնպիսի ակտիվներ կամ եկամտի աղբյուրներ, որոնցից կարող է ստանալ դուրսգրման ենթակա գումարները մարելու համար բավարար դրամական միջոցների հոսքեր:

Վերադասակարգում

Ֆինանսական ակտիվները չեն վերադասակարգվում սկզբնական ճանաչումից հետո, բացառությամբ այն ժամանակաշրջանից հետո, երբ Ընկերությունը փոխում է ֆինանսական ակտիվների կառավարման իր բիզնես մոդելը: Ընկերությունը պետք է վերադասակարգի ֆինանսական ակտիվները, եթե փոխում է այդ ակտիվների կառավարման իր բիզնես մոդելը: Ակնկալվում է, որ նման փոփոխությունները չափազանց հազվադեպ կլինեն: Այս փոփոխությունները որոշվում են Ընկերության վերադաս դեկավարության կողմից՝ արտաքին կամ ներքին փոփոխությունների արդյունքում և պետք է նշանակալի լինեն Ընկերության գործունեության համար և տեսանելի՝ արտաքին կողմերի համար:

Ֆինանսական պարտավորությունները չեն վերադասակարգվում սկզբնական ճանաչումից հետո:

Ֆինանսական ակտիվների ապաճանաչումը.

Ընկերությունն ապաճանաչում է ֆինանսական ակտիվները, երբ ֆինանսական ակտիվից առաջացող դրամական հոսքերի նկատմամբ պայմանագրային իրավունքները կորցնում են իրենց ուժը, կամ երբ երրորդ կողմին է փոխանցվում ֆինանսական ակտիվներից առաջացող դրամական միջոցների նկատմամբ իրավունքը: Եթե Ընկերությունը չի փոխանցում և չի պահպանում ֆինանսական ակտիվի սեփականության հետ կապված, ըստ էության, բոլոր ռիսկերն և հատույցները, սակայն պահպանում է փոխանցված ակտիվի նկատմամբ վերահսկողությունը, ապա Ընկերությունը շարունակում է ճանաչել ֆինանսական ակտիվը, ինչպես նաև դրա հետ կապված պարտավորությունը այնքանով, որքանով շարունակվում է իր ներգրավվածությունը ֆինանսական ակտիվի մեջ: Եթե Ընկերությունը պահպանում է ֆինանսական ակտիվի սեփականության հետ կապված, ըստ էության, բոլոր ռիսկերն և հատույցները, ապա Ընկերությունը պետք է շարունակի ճանաչել ֆինանսական ակտիվը ինչպես նաև ստացված հատույցի դիմած գրավադրված փոխառությունը:

Ֆինանսական պարտավորություններ

Ընկերությունն իր ֆինանսական պարտավորությունները դասակարգում է որպես ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական պարտավորություններ

Բանկերից և այլ փոխատուներից ստացված փոխառությունները սկզբնապես ճանաչվում են իրական արժեքով՝ հանած գործարքին ուղղակիորեն վերագրելի ծախսումները:

Հետագայում նման տոկոսակիր պարտավորությունները չափվում են ամորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը, համաձայն որի՝ պարտավորության մարման ժամանակաշրջանի ամբողջ ընթացքում տոկոսային ծախսերի հաշվարկը կատարվում է ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում արտացոլված պարտավորության մնացորդի նկատմամբ հաստատուն դրույքի կիրառմամբ: Յուրաքանչյուր ֆինանսական պարտավորության պայմաններից ելնելով՝ տոկոսային ծախսերը ներառում են գործարքի հետ կապված սկզբնական ծախսերը, մարման ժամանակ վճարվելիք այլ հավելյալ վճարներ, ինչպես նաև պարտավորությունների գծով վճարվելիք տոկոսները:

Բաժնետիրական կապիտալ

Ընկերության կողմից թողարկվող ֆինանսական գործիքները դասակարգվում են որպես սեփական կապիտալ միայն այնքանով, որքանով դրանք չեն համապատասխանում ֆինանսական պարտավորությունների կամ ֆինանսական ակտիվների սահմանումներին:

Ընկերության սովորական բաժնետոմսերը դասակարգվում են որպես սեփական կապիտալի գործիքներ:

Շահաբաժիններ

Շահաբաժիններ հայտարարելու և վճարելու՝ Ընկերության կարողությունը կարգավորվում է Հայաստանի հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կարգով:

Հետաձգված հարկեր

Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները ճանաչվում են, երբ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչված ակտիվների կամ պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների և դրանց համապատասխան հարկային բազաների միջև առկա են տարբերություններ, բացառությամբ, եթե դրանք առաջանում են.

- գույվիլի սկզբնական ճանաչումից,
- ձեռնարկատիրական գործունեության միավորում չհանդիսացող գործարքի արդյունքում ակտիվների և պարտավորությունների սկզբնական ճանաչումից և գործարքի ամսաթվի դրությամբ չեն ազդում ոչ հարկվող շահույթի, և ոչ էլ հաշվապահական շահույթի վրա,
- դուստր կազմակերպություններում և համատեղ վերահսկվող կազմակերպություններում ներդրումներից, որի դեպքում Ընկերությունն ի վիճակի է վերահսկել տարբերությունների հակադարձումը, և հավանական է, որ տարբերությունները չեն հակադարձվի տեսանելի ապագայում:

Հետաձգված հարկային ակտիվների ճանաչումը սահմանափակվում է այն դեպքում, երբ հավանական չէ, որ կառաջանա հարկվող շահույթ, որի դիմաց ժամանակավոր տարբերությունները հնարավոր կլինի օգտագործել:

Հետաձգված հարկային ակտիվները կամ պարտավորությունները չափում են՝ կիրառելով հարկային դրույթաչափերը, որոնք ակնկալվում է, որ կկիրառվեն, երբ հետաձգված հարկային պարտավորությունները/(ակտիվները) կմարվեն/(կփոխհատուցվեն):

Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները հաշվանցվում են, եթե կա ընթացիկ հարկային ակտիվներն ու պարտավորությունները հաշվանցելու իրավաբանորեն ամրագրված իրավունք, և հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները վերաբերում են հարկերին, որոնք զանձվում են նույն հարկային մարմնի կողմից:

Պահուստներ

Պահուստները ճանաչվում են, երբ Ընկերությունն ունի ներկա պարտականություն (իրավական կամ կառուցողական), որպես անցյալ դեպքերի արդյունք և հավանական է, որ Ընկերությունից կպահանջվի կատարել պարտականությունը և պարտականության գումարը հավաստիորեն կարող է գնահատվել:

Պահուստում ճանաչված գումարն իրենից ներկայացնում է հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ լավագույն գնահատականը, որը կպահանջվի ներկա պարտականությունը մարելու համար՝ հաշվի առնելով հարակից ռիսկերն և անորոշությունները: Եթե ժամանակի մեջ դրամի արժեքի ազդեցությունը էական է, ապա պահուստի գումարը պետք է իրենից ներկայացնի այն ծախսումների ներկա արժեքը, որոնք, ըստ ակնկալության, կպահանջվեն այդ պարտականությունը մարելու համար:

Եթե ակնկալվում է, որ որևէ այլ կողմ ամբողջությամբ կամ մասամբ փոխհատուցելու է պահուստը մարելու համար պահանջվող ծախսումները, ապա փոխհատուցումը պետք է դիտվի որպես առանձին ակտիվ, երբ ըստ էության որոշակի է, որ Ընկերության կողմից պարտականությունը մարելու դեպքում փոխհատուցումը կստացվի և փոխհատուցման գումարը կարող է արժանահավատորեն չափվել:

4. Զուտ տոկոսային եկամուտ

	2024թ.	(հազար դրամ) 2023թ.
Տոկոսային եկամուտ		
Հաճախորդներին տրված վարկեր	233,988	173,496
Բանկերում տեղաբաշխված միջոցներ	4,062	3,443
	238,050	176,939
Տոկոսային ծախս		
Ներգրավված վարկեր և փոխառություններ	(60,063)	(52,792)
Վարձակալության գծով պարտավորություն	(2,587)	(296)
	(62,650)	(53,088)
Զուտ տոկոսային եկամուտ	175,400	123,851

5. Կումիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ

	2024թ.	(հազար դրամ) 2023թ.
Կումիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ		
Այլ միջնորդավճարներ	133,335	104,595
	133,335	104,595

6. Այլ գործառնական եկամուտ

	2024թ.	(հազար դրամ) 2023թ.
Եկամուտներ ստացված տույժերից, տուգանքներից	16,278	11,584
Այլ	1,497	96
	17,775	11,680

7. Անձնակազմի գծով ծախսեր

	2024թ.	(հազար դրամ) 2023թ.
Փոխհատուցումներ աշխատակիցների	(79,817)	(73,038)
Արձակուրդի պահուստ	(8,413)	(5,183)
Անձնակազմի այլ ծախսեր	(660)	(175)
	(88,890)	(78,396)

8. Վարչական ծախսեր

	2024թ.	(հազար դրամ) 2023թ.
Գրասենյակային և կոմունալ ծախսեր	(13,160)	(8,379)
Զփոխհատուցվող հարկեր և տուրքեր	(14,184)	(8,318)
Ծրագրի սպասարկման ծախսեր	(1,435)	(1,239)
Այլ ծախսեր	(24,515)	(6,795)
	(53,294)	(24,731)

9. Շահութահարկի գծով ծախս

(հազար դրամ)

	2024թ.	2023թ.
Ընթացիկ հարկի գծով ծախս	28,368	9,429
Հետաձգված հարկի գծով ծախս	2,166	14,629
	30,534	24,058

Տարվա փաստացի հարկային ծախսերի և Հայաստանի Հանրապետությունում շահութահարկի սահմանված դրույքի միջև տարբերության պատճառները ներկայացված են ստորև.

Շահութահարկի գծով ծախսի և հաշվապահական շահույթի միջև փոխկապակցվածությունը.

	2024թ.	Արդյունավետ դրույքաչափ (%)	2023թ.	Արդյունավետ դրույքաչափ (%)
Շահույթը/(վնասը) մինչև հարկումը	168,673		95,569	
Շահութահարկ՝ 18% դրույքաչափով	30,361	18%	17,202	18%
Չհարկվող եկամուտներ/ ծախս	173	-	6,856	7%
Շահութահարկի գծով ծախս/(փոխհատուցում)	30,534	18%	24,058	25%

Հետաձգված հարկային ակտիվների, շահույթում կամ վնասում ճանաչված գումարների և ՖՀՄՍ 9-ի ճշգրտման ազդեցության մանրամասները ներկայացված են ստորև.

(հազար դրամ)

	31.12.23	Շահույթ կամ վնասում ճանաչված	Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում ճանաչված	31.12.24
Այլ պարտավորություններ	1,670	(1,017)	-	653
Ֆինանսական վարձակալություն	149	306	-	455
Վարկերի գծով	(15,280)	(1,455)	-	(16,735)
Հետաձգված հարկային ակտիվ/(պարտավորություն)	(13,461)	(2,166)	-	(15,627)

(հազար դրամ)

	31.12.22	Շահույթ կամ վնասում ճանաչված	Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում ճանաչված	31.12.23
Այլ պարտավորություններ	1,024	646	-	1,670
Ֆինանսական վարձակալություն	144	5	-	149
Վարկերի գծով	-	(15,280)	-	(15,280)
Հետաձգված հարկային ակտիվ/(պարտավորություն)	1,168	(14,629)	-	(13,461)

10. Բանկերում տեղաբաշխված միջոցներ

	<i>(հազար դրամ)</i>	
	2024թ.	2023թ.
Կանխիկ դրամ դրամարկդում	4,030	412
Բանկային հաշիվներ	75,933	2,208
	79,963	2,620
Բանկերում տեղաբաշխված ժամկետային ավանդներ	119,285	123,488

11. Վարկեր հաճախորդներին

	<i>(հազար դրամ)</i>	
	2024թ.	2023թ.
Իրավաբանական անձանց տրված վարկեր	167,937	191,890
Անհատներին տրված վարկեր	1,415,801	1,112,210
Վարկերի արժեզրկման պահուստ	(44,881)	(42,732)
Հաճախորդներին տրված զուտ վարկեր	1,538,857	1,261,368

Ստորև բերվող աղյուսակն ամփոփում է վարկերի արժեզրկման պահուստի շարժը՝ ըստ դասերի 2024թ. և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝

	<i>(հազար դրամ)</i>		
	2024թ.		
	Իրավաբանական անձանց տրված վարկեր	Անհատներին տրված վարկեր	Ընդամենը
Մնացորդը տարեսկզբին	8,473	34,260	42,733
Զուտ (վերականգնում)/դուրս գրում	(5,291)	7,437	2,146
Վերջնական մնացորդ	3,182	41,698	44,879

Ստորև բերվող աղյուսակն ամփոփում է տրամադրված վարկերի վերլուծություն՝ ըստ ճյուղերի 2024թ. և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝

	<i>(հազար դրամ)</i>	
	2024թ.	2023թ.
Գյուղատնտեսություն	58,546	73,422
Առևտուր	186,805	112,999
Հիփոթեքային (բնակարանային) վարկեր	551,742	423,779
Ավտովարկեր	84,771	137,156
Առողջապահություն	1,349	2,184
Մպասարկում	44,873	18,480
Մպառողական	629,278	445,870
Այլ	26,374	90,210
	1,583,738	1,304,100
Արժեզրկման գծով պահուստ	(44,881)	(42,732)
	1,538,857	1,261,368

2024 և 2023թթ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հաճախորդներին տրված բոլոր վարկերը տրվել են Հայաստանի Հանրապետությունում գործող անհատներին և կազմակերպություններին, որը ցույց է տալիս, որ առկա է նշանակալի աշխարհագրական համակենտրոնացում մեկ շրջանում:

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է տեղեկատվություն հաճախորդներին տրված վարկերի պորտֆելի որակական ցուցանիշների վերաբերյալ 2024թ. և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ համաձայն ՖՀՄՍ 9-ի:

	Փուլ 1			Փուլ 2			Փուլ 3			Ընդամենը վարկեր
	Համախառն	Պահուստ	Զուտ	Համախառն	Պահուստ	Զուտ	Համախառն	Պահուստ	Զուտ	
2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Վարկեր										
Իրավաբանական անձանց վարկեր										
0-ից 30 օր ժամկետանց	159,679	3,032	156,647	-	-	-	-	-	-	156,642
91 և ավել օր ժամկետանց	-	-	-	8,258	150	8,108	-	-	-	8,108
Անհատների տրված վարկեր										
0-ից 30 օր ժամկետանց	1,263,441	23,231	1,240,210	7,447	678	7,769	881	268	613	1,247,592
31-ից 90 օր ժամկետանց	-	-	-	15,778	3,954	11,824	-	-	-	11,824
91 և ավել օր ժամկետանց	-	-	-	-	-	-	128,254	13,568	114,686	114,686
Ընդամենը վարկեր	1,423,120	26,263	1,396,857	31,483	4,782	26,701	129,135	13,836	115,299	1,538,857

	Փուլ 1			Փուլ 2			Փուլ 3			Ընդամենը վարկեր
	Համախառն	Պահուստ	Զուտ	Համախառն	Պահուստ	Զուտ	Համախառն	Պահուստ	Զուտ	
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Վարկեր										
Իրավաբանական անձանց վարկեր										
0-ից 30 օր ժամկետանց	186,574	4,065	182,509	-	-	-	-	-	-	182,509
91 և ավել օր ժամկետանց	-	-	-	-	-	-	5,315	4,407	908	908
Անհատների տրված վարկեր										
0-ից 30 օր ժամկետանց	964,250	20,385	943,865	-	-	-	-	-	-	943,865
31-ից 90 օր ժամկետանց	-	-	-	44,108	1,988	42,120	-	-	-	42,120
91 և ավել օր ժամկետանց	-	-	-	-	-	-	103,853	11,887	91,966	91,966
Ընդամենը վարկեր	1,150,824	24,450	1,126,374	44,108	1,988	42,120	109,168	16,294	92,874	1,261,368

2024թ. և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ընկերությունը չի ունեցել անհատապես նշանակալի համարվող փոխառուներ:

12. Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ

	Համակարգ չային և այլ տեխնիկա	Գույք և գրասենյակ ային սարքավորո ւմներ	Այլ հիմնական միջոցներ	Ոչ նյութական ակտիվներ	Վարձակալված հիմնական միջոցների վրա կապիտալ ներդրումներ	Ընդամենը
<i>Սկզբնական արժեք</i>						
2023թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	21,907	7,801	2,421	5,370	2,873	40,372
Ավելացում	694	-	-	250	-	944
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	22,601	7,801	2,421	5,620	2,873	41,316
Ավելացում	2,372	-	65	9,032	-	11,469
Օտարում	-	-	-	(10)	-	(10)
2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	24,973	7,801	2,486	14,642	2,873	52,775
<i>Կուտակված մաշվածություն</i>						
2023թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	15,861	2,717	953	2,014	1,026	22,571
Տարվա ծախս	4,425	1,296	298	512	227	6,758
Օտարում	-	-	-	(10)	-	(10)
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	20,286	4,013	1,251	2,516	1,253	29,319
Տարվա ծախս	1,717	974	310	1,874	287	5,162
Օտարում	-	-	-	(10)	-	(10)
2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	22,003	4,987	1,561	4,380	1,540	34,471
<i>Հաշվեկշիռային արժեք</i>						
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2,315	3,788	1,170	3,104	1,620	11,997
2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2,970	2,814	925	10,262	1,333	18,304

13. Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվների

	Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ
<i>Մկզբնական արժեք</i>	
2023թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	17,690
Ավելացում	-
Օտարում	-
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	17,690
Ավելացում	28,000
Օտարում	-
2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	45,690
<i>Կուտակված մաշվածություն</i>	
2023թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	13,987
Տարվա ծախս	3,539
Օտարում	-
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	17,526
Տարվա ծախս	9,089
2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	26,615
<i>Հաշվեկշիռային արժեք</i>	
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	164
2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	19,075

14. Այլ ակտիվներ

	2024թ.	(հազար դրամ) 2023թ.
Գրասենյակային պարագաներ	-	2
Դեբիտորական պարտքեր այլ անձանց նկատմամբ	1,981	6,482
Դեբիտորական պարտքեր շահութահարկի գծով	6,733	3,859
Ապագա ժամանակաշրջանի ծախսեր	6,000	6,000
Այլ	312	210
Պահուստ	(2,197)	(171)
Հաճախորդներին տրված գուտ վարկեր	12,829	16,382

15. Դրամական շուկային ստացված այլ փոխառություններ

	2024թ.	(հազար դրամ) 2023թ.
Կապակցված կողմերից ստացված փոխառություններ	3,268	10,742
Երրորդ անձանցից ստացված փոխառություններ	396,821	405,056
Հաճախորդներին տրված գուտ վարկեր	400,089	415,798

16. Կրեդիտորական պարտքեր վարձակալության գծով

	(հազար դրամ)	
	2024թ.	2023թ.
Հունվարի 1-ի դրությամբ	138	4,880
Ավելացում	32,790	-
Տոկոսի կուտակում	(2,202)	(371)
Վճարումներ	(9,120)	(4,371)
Ընդամենը վարձակալության գծով պարտավորություններ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	21,606	138

2024թ. ՖՀՄՍ 16-ի համաձայն ճանաչված վարձակալության գծով պարտավորությունների նկատմամբ կիրառված միջին կշռված տոկոսադրույքը կազմում է 10%:

17. Այլ պարտավորություններ և պահուստներ

	(հազար դրամ)	
	2024թ.	2023թ.
Առևտրային կրեդիտորական պարտքեր	3,741	4,673
Վճարվելիք հարկեր և պարտավորություններ	30,735	12,017
Պարտավորություններ աշխատակիցների նկատմամբ	4,129	6,263
Այլ	3,121	1,989
	41,726	24,942

18. Կանոնադրական կապիտալ

Ընկերության կանոնադրական կապիտալը կազմում է 635,235 հազար ՀՀ դրամ, որը բաղկացած է 6,105 հատ բաժնեմասից, յուրաքանչյուրը 107,000 ՀՀ դրամ անվանական արժեքով: 2024թ. Ընկերության կանոնադրական կապիտալը համալրվել է 439,235 հազար ՀՀ դրամ գումարով:

19. Պայմանական պարտավորություններ

Ընկերությունը 2024թ. և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ չի ունեցել կապիտալ ներդրումների գծով պարտավորություններ:

Ընկերությունը 2024թ. և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ որևէ կողմի պարտավորությունների համար երաշխավորություն չի տրամադրել:

Ընկերության հանդեպ հարուցված դատական հայցերը 2024թ. և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ էական գումարային պահանջ չեն պարունակել:

20. Գործարքներ կապակցված կողմերի հետ

Ստորև ներկայացված են 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի և նույն ժամանակաշրջանում ավարտված տարվա ընթացքում Ընկերության և իր կապակցված կողմերի միջև իրականացված գործարքները և հաշվետու ամսաթվի դրությամբ մնացորդները:

Տրված վարկեր

	2024թ.	(հազար դրամ) 2023թ.
Մնացորդը տարվա սկզբում	78,096	7,215
Տարվա ընթացքում տրամադրված վարկեր	68,397	155,815
Տարվա ընթացքում մարված վարկեր	(81,321)	(85,284)
Հաշվեգրված տոկոսներ	11,702	2,567
Արտարժույթի վերագնահատման ազդեցությունը	(1,653)	(2,217)
Մնացորդը տարվա վերջում	75,221	78,096

Ստացված վարկեր և փոխառություններ

	2024թ.	(հազար դրամ) 2023թ.
Մնացորդը տարվա սկզբում	77,035	101,736
Տարվա ընթացքում ստացված վարկեր	160,000	16,185
Տարվա ընթացքում մարված վարկեր	(86,909)	(40,645)
Հաշվեգրված տոկոսներ	12,180	6,181
Արտարժույթի վերագնահատման ազդեցությունը	962	(6422)
Մնացորդը տարվա վերջում	163,268	77,035

Առանցքային կառավարչական անձնակազմի վարձատրությունը ներկայացված է ստորև: Կապակցված կողմերի հետ հաշվետու տարվա ընթացքում այլ գործարքներ չեն կատարվել:

Առանցքային կառավարչական անձնակազմին փոխհատուցումներ

Առանցքային կառավարչական անձնակազմը ներառում է այն անձանց, ովքեր իրավասու են և պատասխանատվություն են կրում Ընկերության գործունեության պլանավորման, կառավարման և վերահսկողության իրականացման համար:

Առանցքային կառավարչական անձնակազմի վարձատրության հետ կապված ծախսումները ներկայացվում են ստորև:

	2024թ.	2023թ.
Աշխատավարձ, այլ հատուցումներ	38,405	30,725

21. Իրական արժեքի չափում

Մի շարք ակտիվներ և պարտավորություններ պահանջվում է չափել իրական արժեքով և/կամ բացահայտել դրանց իրական արժեքը Ընկերության ֆինանսական հաշվետվություններում:

Ընկերության ֆինանսական և ոչ ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքի չափման համար հնարավորինս օգտագործվում են շուկայական դիտարկելի ելակետային տվյալներ: Իրական արժեքի չափման համար օգտագործվող ելակետային տվյալները դասակարգվում են ըստ տարբեր մակարդակների՝ կախված նրանից, թե որքանով են գնահատման մեթոդի մեջ օգտագործվող տվյալները դիտարկելի («իրական արժեքի հիերարխիա»):

• Մակարդակ 1: Նույնական ակտիվների կամ պարտավորությունների համար ակտիվ շուկաներում գնանշվող գներ (չձգրտված);

• Մակարդակ 2: Ուղղակի կամ անուղղակիորեն դիտարկելի ելակետային տվյալներ՝ բացառությամբ 1-ին մակարդակում ներառվող գնանշվող գներից;

• Մակարդակ 3: Ոչ դիտարկելի ելակետային տվյալներ (այսինքն՝ հիմնված չեն շուկայական տվյալների

վրա):

Ակտիվների և պարտավորությունների դասակարգումը վերոնշյալ մակարդակներում հիմնվում է ամենացածր մակարդակի ելակետային տվյալների վրա, որոնք ունեն զգալի ազդեցություն իրական արժեքի չափման վրա: Տեղափոխությունը մի մակարդակից մյուսը ճանաչվում է այն ժամանակաշրջանում, որի ընթացքում այն տեղի է ունենում:

21.1 Ֆինանսական գործիքների իրական արժեքի չափում

Ընկերությունը սկզբնական ճանաչումից հետո իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքները դասակարգում է 1-ից մինչև 3-րդ մակարդակներում՝ հիմնվելով իրական արժեքի դիտարկելիության աստիճանի վրա: Այս երեք մակարդակները ներկայացված են ստորև.

- 1-ին մակարդակ՝ իրական արժեքները ստացվում են նմանատիպ ակտիվների կամ պարտավորությունների ակտիվ շուկաներում գնանշվող գներից (չճշգրտված),
- 2-րդ մակարդակ՝ իրական արժեքները ստացվում են 1-ին մակարդակում ներառված գնանշվող գներից տառաբեր այլ ելակետային տվյալներից, որոնք ակտիվի կամ պարտավորության գծով դիտարկվում են կամ ուղղակիորեն (այսինքն՝ որպես գներ), կամ անուղղակիորեն (այսինքն՝ գների հիման վրա ստացվող),
- 3-րդ մակարդակ՝ իրական արժեքները ստացվում են գնահատման հնարքների միջոցով, որոնք ներառում են ակտիվի կամ պարտավորության գծով ելակետային տվյալներ, որոնք հիմնված չեն դիտարկվող շուկայական տվյալների վրա (ոչ դիտարկելի ելակետային տվյալներ):

Հազար դրամ	Իրական արժեքի չափման հիերարխիա			
	2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	Մակարդակ 1	Մակարդակ 2	Մակարդակ 3
<i>Իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ</i>				
Դրամական միջոցներ և համարժեքներ	79,963	-	79,963	-
Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ	119,285	-	119,285	-
Հաճախորդներին տրված վարկեր	1,538,857	-	1,538,857	-
	1,738,105	-	1,738,105	-
<i>Իրական արժեքով չափվող պարտավորություններ</i>				
Բանկերից ստացված փոխառություններ և վարկեր	159,521	-	159,521	-
Դրամական շուկայից ստացված այլ փոխառություններ	400,089	-	400,089	-
Կրեդիտորական պարտքեր	21,606	-	21,606	-
Վարձակալության գծով Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	3,741	-	3,741	-
	584,957		584,957	

Հազար դրամ	Իրական արժեքի չափման հիերարխիա			
Նկարագրություն	2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	Մակարդակ 1	Մակարդակ 2	Մակարդակ 3
<i>Իրական արժեքով չափվող</i>				
<i>Ֆինանսական ակտիվներ</i>				
Դրամական միջոցներ և համարժեքներ	2,620	-	2,620	-
Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ	123,488	-	123,488	-
Հաճախորդներին տրված վարկեր	1,261,368	-	1,261,368	-
	1,387,476	-	1,387,476	
<i>Իրական արժեքով չափվող</i>				
<i>պարտավորություններ</i>				
Վարկեր և փոխառություններ	881,742	-	881,742	-
Կրեդիտորական պարտքեր վարձակալության գծով	138	-	138	-
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	4,673	-	4,673	-
	886,553		886,553	

22. Ռիսկի կառավարում

Ընկերության գործունեությանը բնորոշ է ֆինանսական ռիսկերի բազմազանություն, և այդ գործունեությունը ներառում է ռիսկի կամ ռիսկերի համախմբության որոշակի մակարդակի վերլուծություն, գնահատում, ընդունում և կառավարում:

Ռիսկը հանդիսանում է ֆինանսական գործունեության անբաժանելի մասը, և գործառնական ռիսկերը գործունեության ծավալման անխուսափելի հետևանքն են: Այդ պատճառով Ընկերության նպատակն է հասնել ռիսկերի և օգուտների միջև համապատասխան հավասարակշռության և նվազագույնի հասցնել Ընկերության վիճակի վրա դրանց անցանկալի ազդեցությունները:

Ընկերությունը նպատակ ունի ախտորոշելու և վերլուծելու ռիսկերը, սահմանելու ռիսկի համապատասխան սահմանաչափերը և վերահսկումները, և վերահսկելու ռիսկերը և համապատասխանությունը սահմանաչափերին՝ օգտագործելով արժանահավատ և ժամանակակից տեղեկատվական համակարգերը:

Ռիսկի կառավարումը իրականացնում է Ընկերության ղեկավար անձնակազմը: Ղեկավարությունը ախտորոշում, գնահատում և հեջավորում է ֆինանսական ռիսկերը՝ սերտորեն համագործակցելով Ընկերության գործառնական միավորների հետ: Ռիսկի կարևորագույն տեսակներն են պարտքային ռիսկը, իրացվելիության ռիսկը, շուկայական ռիսկը և այլ գործառնական ռիսկերը: Շուկայական ռիսկը ներառում է տոկոսադրույքի և այլ գնային ռիսկերը:

Պարտքային ռիսկ

Ընկերության պարտքային ռիսկի առավելագույն չափը զգալիորեն տատանվում է և կախված է անհատական ռիսկերից, և ընդհանուր շուկայական տնտեսության ռիսկերից: Հաշվեկշռային ֆինանսական ակտիվների գծով առավելագույն ռիսկը հավասար է այդ ակտիվների հաշվեկշռային արժեքին նախքան որևէ հաշվանցում կամ գրավի ազդեցություն հաշվի առնելը:

Ստորև ներկայացված է պարտքային ռիսկին ֆինանսական ակտիվների ենթարկվածության առավելագույն չափը հաշվետու ամսաթվի դրությամբ:

	(հազար դրամ)	
	2024թ.	2023թ.
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	79,963	2,620
Բանկերում տեղաբաշխված միջոցներ	119,285	123,488
Հաճախորդներին տրված վարկեր	1,538,857	1,261,368
	1,738,105	1,387,476

Վերոնշյալ հաշվեկշռային արժեքները լավագույն կերպով ներկայացնում են պարտքային ռիսկի առավելագույն չափը՝ հաշվի առնելով ձեռք բերված ապահովության միջոցները կամ անձնական երաշխավորությունները: Պարտքային ռիսկի ենթարկվածությունը կրճատելու նպատակով ակտիվների և պարտավորությունների հնարավոր գուման ազդեցությունն էական չէ: Հաճախորդներին տրված վարկերի գծով հաճախորդներին տրված վարկերի վերլուծությունը և պարտքային ռիսկի համակենտրոնացումը հաճախորդներին տրված վարկերի գծով ներկայացված է ծանոթագրություն 10-ում:

Աշխարհագրական սեզմենտներ

2024թ. և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ընկերության պարտքային ռիսկերը ամբողջությամբ կենտրոնացված են ՀՀ-ում:

Ռիսկի սահմանաչափերի վերահսկողություն և զսպողական քաղաքականություն

Ընկերությունը ղեկավարում, սահմանափակում և վերահսկում է ցանկացած բացահայտված պարտքային ռիսկի կենտրոնացումները՝ մասնավորապես, մեկ փոխառուի կամ փոխառուների խմբի, ինչպես նաև արդյունաբերական և աշխարհագրական սեզմենտների կտրվածքով:

Պարտքային ռիսկի մակարդակը վերահսկելու նպատակով Ընկերությունը սահմանում է մեկ փոխառուի կամ փոխառուների խմբի նկատմամբ ռիսկի ընդունելի մակարդակի սահմանաչափերը: Նման ռիսկերը պարբերաբար վերահսկվում են և ենթակա են տարեկան, իսկ անհրաժեշտության դեպքում, ավելի հաճախակի վերանայման:

Պարտքային ռիսկի չափը կառավարվում է նաև փոխառուների և հնարավոր փոխառուների՝ մայր գումարի և տոկոսավճարների վճարման հնարավորության վերլուծության և, անհրաժեշտության դեպքում, սահմանաչափերի փոփոխության միջոցով:

Գրավ

Ընկերությունը կիրառում է մի շարք կանոններ և միջոցներ՝ պարտքային ռիսկը մեղմելու նպատակով: Դրանցից ամենատարածվածը տրամադրված դրամական միջոցների դիմաց գրավ վերցնելն է, որը համընդհանուր գործելակերպ է: Ընկերությունը սահմանում է ուղեցույցներ՝ գրավի որոշակի տեսակների ընդունելի լինելու և պարտքային ռիսկի զսպման վերաբերյալ: Վարկերի և փոխատվությունների դիմաց հիմնական գրավների տեսակներն են.

Ստորև ներկայացված է վարկային պորտֆելի վերլուծությունն ըստ գրավի տեսակների.

	(հազար դրամ)	
	2024թ.	2023թ.
Անշարժ գույք	945,458	779,368
Փոխադրամիջոցներ	277,518	245,136
Երաշխավորություններ	107,893	98,866
Այլ գույքի գրավ	207,988	180,730
	1,538,857	1,304,100

Շուկայական ռիսկ

Շուկայական ռիսկը ֆինանսական գործիքների իրական արժեքի կամ դրանից ստացված դրամական միջոցների ապագա հոսքերի տատանման ռիսկն է շուկայական գների փոփոխության արդյունքում: Շուկայական ռիսկը ներառում է արտարժույթի, տոկոսադրույքի և այլ գնային ռիսկերը: Շուկայական ռիսկն առաջանում է տոկոսադրույքի, արտարժույթի բաց դիրքերի գծով, որոնք ենթարկվում են շուկայի ընդհանուր և առանձին փոփոխություններին ու շուկայական գների փոփոխությունների ազդեցությանը:

Տոկոսադրույքի ռիսկ

Տոկոսադրույքի ռիսկը ֆինանսական գործիքի իրական արժեքի կամ դրանից ստացվող դրամական միջոցների ապագա հոսքերի տատանման ռիսկն է շուկայական տոկոսադրույքների փոփոխության արդյունքում: Ընկերությունը ենթարկվում է իր ֆինանսական վիճակի և դրամական միջոցների հոսքերի գծով գերակայող շուկայական տոկոսադրույքների տատանումների ազդեցությանը: Նման տատանումները կարող են ավելացնել տոկոսային մարժան, սակայն կարող են նաև նվազեցնել կամ հանգեցնել վնասների՝ տոկոսադրույքների անսպասելի փոփոխության դեպքում:

Միջին արդյունավետ տոկոսադրույքներ

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված են Ընկերության տոկոսակիր ակտիվների և պարտավորությունների միջին արդյունավետ տոկոսադրույքները 2024թ. և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ: Այս տոկոսադրույքներն իրենցից ներկայացնում են ակտիվների և պարտավորությունների մինչև մարման ժամկետն ընկած ժամանակահատվածի մոտավոր եկամտաբերությունը:

	2024թ.		2023թ.	
	միջին արդյունավետ տոկոսադրույք ՀՀ դրամ ԱՄՆ դոլար		միջին արդյունավետ տոկոսադրույք ՀՀ դրամ ԱՄՆ դոլար	
Տոկոսակիր ակտիվներ				
Հաճախորդներին տրված վարկեր	22.60%	17.35%	31.95%	21.73%
Տոկոսակիր պարտավորություններ				
Ներգրավված վարկեր և փոխառություններ	13.06%	7.00%	11.42%	6.81%

Արտարժույթային ռիսկ

Արտարժույթային ռիսկն առաջանում է, երբ Ընկերության առանձին կազմակերպությունների գործարքներն արտահայտված են վերջիններիս գործառնական արժույթից տարբեր արժույթով:

Ընկերության արտարժույթային ռիսկը հիմնականում առաջանում է ԱՄՆ դոլարով ստացված վարկերի հետ կապված փոխարժեքային փոփոխություններից, ինչի արդյունքում Ընկերությունը կարող է կրել նշանակալի վնասներ: Այս ռիսկն, ըստ էության, Ընկերության կողմից չի կառավարվում՝ հաշվի առնելով դրա կառավարման հետ կապված ծախսերը և նման ռիսկերի կառավարման համար անհրաժեշտ գործիքակազմի բացակայությունը:

Դրամի արժևորումը ԱՄՆ դոլարի նկատմամբ 10%-ով (2023թ.՝ 10%) կունենա հետևյալ ազդեցությունը՝

	(հազար դրամ)	
	2024թ.	2023թ.
Շահույթ կամ վնաս	(5,535)	(34,175)
	(5,535)	(34,175)

Իրացվելիության ռիսկ

Իրացվելիության ռիսկն առաջանում է Ընկերության գործող սեփական միջոցների կառավարումից, ֆինանսական ծախսերից և պարտքային գործիքների հիմնական գումարների մարումներից: Իրացվելիության ռիսկը կապված է Ընկերության ֆինանսական պարտավորությունները սահմանված ժամկետներում մարելու հետ կապված դժվարությունների հետ:

Համաձայն Ընկերության քաղաքականության՝ Ընկերությունը պետք է ունենա պարտավորությունների մարման համար բավարար դրամական միջոցներ: Այս առումով այն ձգտում է պահպանել բավարար դրամական միջոցներ (կամ համաձայնեցված միջոցներ), որպեսզի առնվազն 45 օրվա ընթացքում կարողանա մարել սահմանված պարտավորությունները: Ընկերությունը նաև փորձում է նվազեցնել իրացվելիության ռիսկը՝ ներգրավելով հաստատուն տոկոսադրույքով փոխառություններ, վերջիններիս մասին ներկայացվել է «Տոկոսադրույքային ռիսկ» բաժնում:

Ընկերության իրացվելիության ռիսկի ապահովման նպատակով ցանկացած գործառնության համար Ընկերության կողմից նախատեսվում են համապատասխան միջոցներ, որոնց գումարը կախված է բյուջեից: Բյուջեն հաստատվում է Խորհրդի կողմից՝ այսպիսով հնարավոր դարձնելով դրամական միջոցների գծով Ընկերության կարիքների կանխատեսումը: Երբ գումարը գերազանցում է որոշակի սահմանաչափը, անհրաժեշտ է ստանալ նաև Խորհրդի հաստատումը:

Ստորև ներկայացված են Ընկերության ֆինանսական պարտավորությունների (չգեղջված պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքեր) մարման պայմանագրային ժամկետները 2024թ. և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ.

2024թ.	Ցայահանջ և մինչև 1 ամիս	1-3 ամիս	3-ից 6 ամիս	6-ից 12 ամիս	Ավելի քան 1 տարի	Ընդամենը
<i>Ոչ ածանցյալ պարտավորություններ</i>						
Վարկեր և փոխառություններ	4,050	-	-	159,000	396,560	559,610
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	10,991	-	-	-	-	10,991
Կրեդիտորական պարտքեր Կրեդիտորական պարտքեր վարձակալության գծով	3,716	1,556	2,334	4,667	9,333	21,606
	18,757	1,556	2,334	163,667	405,893	592,207
2023թ.	Ցայահանջ և մինչև 1 ամիս	1-3 ամիս	3-ից 6 ամիս	6-ից 12 ամիս	Ավելի քան 1 տարի	Ընդամենը
<i>Ոչ ածանցյալ պարտավորություններ</i>						
Վարկեր և փոխառություններ	-	10,000	-	-	934,856	944,856
Վճարվելիք գումարներ	3,179	-	-	-	-	3,179
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	15,513	-	-	-	-	15,513
Կրեդիտորական պարտքեր վարձակալության գծով	138	-	-	-	-	138
	18,830	10,000	-	-	934,856	963,686

Կապիտալի ռիսկի կառավարում

Ընկերությունը կառավարում է իր կապիտալն՝ ապահովելու Ընկերության գործունեության անընդհատության սկզբունքը՝ միևնույն ժամանակ առավելագույնի հասցնելով շահագրգիռ կողմերի հատույցը ներգրավված և սեփական միջոցների մնացորդների օպտիմալացման ճանապարհով: ՀՀ կենտրոնական բանկը Ընկերության համար սահմանում և վերահսկում է կապիտալի պահանջները: Ըստ ՀՀ ԿԲ կողմից սահմանված ներկայումս գործող կապիտալի պահանջների, ունիվերսալ վարկային կազմակերպությունները 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ պետք է ապահովեն 150,000 հազար ՀՀ դրամ նվազագույն ընդհանուր կապիտալ (2023թ. դեկտեմբերի 31-ին՝ 150,000 հազար ՀՀ դրամ): 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ՀՀ ԿԲ-ի պահանջների համաձայն Կազմակերպության ընդհանուր կապիտալը կազմել է՝ 1,166,816 հազար ՀՀ դրամ (2023թ. դեկտեմբերի 31-ին՝ 495,736 հազար ՀՀ դրամ):